

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri
üzrə prorektor v.i.e.

13 fevral

2026-cı il

Fənn sillabus
(işçi tədris proqramı)

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

İxtisas: 6004002 -"Biznesin idarəedilməsi"

1. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "Təşkilati davranış "

Fənnin kodu: İPF-B11

Fənnin tədris ili: III

Fənnin tədris semestri: 6

Ümumi tədris yükü: 45 saat- (30s. Mühazirə, 15 s. məşğələ)

Fənnin tədris forması: Əyani

Fənnin tədris dili: Azərbaycan

AKTS üzrə kredit:4

2. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi:

dos. Qarayev Natiq Ənvər oğlu

m. Əsgərzadə Aynur Aydın qızı

Məsləhət günləri və saatları: V gün saat 14⁰⁰-17⁰⁰, III-V günlər: saat 12⁰⁰-13⁰⁰

E-mail ünvanı: natiq_qarayev@rambler.ru, aynurasgarzada12@gmail.com

Kafedranın hüquqi ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170 a

Tövsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodiki materiallar:

Əsas:

- 1.Лютенс Ф. "Организационное поведение", "Инфра-М", М., 1999.
2. Брэдик У. "Менеджмент в организации", "Инфра-М", М., 1997.
3. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. "Основы менеджмента", "Дело", М., 2000.

Əlavə:

- 4.N.F.Axundova "Təşkilati davranış" "İqtisad Universiteti" Nəşriyyatı Bakı-2014
- 5.Т.Г.Никуленко, "Организационное поведение", Феникс, 2006.
6. Н.Н.Тренев, Управление конфликтами, Москва, ПРИОР, 2001.
7. Э.А.Смирнов, Теория организации, Москва, РИОР, 2012.
- Карташова Л. В., Никонова Т. В., Соломанидина Т. О. "Поведение в организации", "Инфра-М", М., 1999

3. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq digər fənnlərin tədrisi nəzərdə tutulmamışdır.

4. Korerekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

5. Fənnin təsviri: Bu fənnə təşkilati davranışın məğzi individlərin, qrupların, təşkilatların davranışının sistematik, elmi analizindən ibarətdir. Bu zaman əsas məqsəd xarici mühitin təsirini nəzərə almaqla təşkilatın və individin fəaliyyətini inkişaf etdirməkdir. Təşkilati davranış qarşıya qoyulan məqsədlərin yerinə yetirilməsi və təşkilatın fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması məqsədilə individlərin, qrupların davranışının öyrənilməsi və formalaşdırılmasını nəzərdə tutur

6. Fənnin məqsədi: Təşkilati davranışın məğzi individlərin, qrupların, təşkilatların davranışının sistematik, elmi analizindən ibarətdir. Bu zaman əsas məqsəd xarici mühitin təsirini nəzərə almaqla təşkilatın və individin fəaliyyətini inkişaf etdirməkdir. Təşkilati davranış qarşıya qoyulan məqsədlərin yerinə yetirilməsi və təşkilatın fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması məqsədilə individlərin, qrupların davranışının öyrənilməsi və formalaşdırılmasını nəzərdə tutur.

7. Fənnin nəticələri: "Təşkilati davranış" fənninin öyrənilməsi məqsədi təşkilati davranış sahəsində effektiv qərarlar qəbul etməyə qadir olan ixtisaslaşmış menecerlərin formalaşmasına yardım etməkdir. Bununla əlaqədar, vəsaitin əsas vəzifəsi mühüm nəzəri mövqələrin mənimsənilməsi və heyətin idarə edilməsilə bağlı praktik vərdişlərin işlənilib hazırlanmasıdır.

8. Davamiyyətə qoyulan tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açma bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

10. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülür.

11. Fənn üzrə tədris olunan mövzular:

№	Mövzuların adı	O cümlədən	
		Mühazirə	Seminar
	<i>I kollektivium</i>		
1.	Mövzu 1. Təşkilati davranışın mahiyyəti <i>Plan:</i> 1. Təşkilati davranışının mahiyyəti sisteminin təməli 2. Təşkilatda insan davranışının dərk edilməsi 3. Təşkilati davranışın konseptual modeli <i>Mənbə: (1,2,4)</i>	2	2
2.	Mövzu 2. İnsanın təşkilatla qarşılıqlı əlaqəsi <i>Plan:</i> 1. İnsanın təşkilatla qarşılıqlı əlaqəsi 2. İnsanın təşkilatla qarşılıqlı əlaqəsinin rolu və şəxsiyyət aspektləri 3. İnsanın təşkilata adaptasiyası <i>Mənbə: (2,4,6,7)</i>	2	
3.	Mövzu 3. Təşkilat-bir sistem kimi <i>Plan:</i> 1. Təşkilatın məqsədi və xarakteristikası 2. Təşkilati strukturun tipləri və formalaşması 3. Məşğullüğün keyfiyyətinin dəyiçməsi <i>Mənbə: (3,4,7)</i>	2	2
4.	Mövzu 4. Şəxsiyyətin təşkilatda inkişafı <i>Plan:</i> 1. Şəxsiyyətin təşkilatda inkişafı 2. Şəxsiyyətin inkişaf mərhələləri	2	

	3. Nəzarət lokusu <i>Mənbə: (2,4,5)</i>		
5.	Mövzu 5. Təşkilatın xarakteristikası <i>Plan:</i> 1. Təşkilatın xarakteristikası 2. Təşkilatın daxili və xarici mühiti 3. Təşkilatın uğur qazanmasının tərkib hissələri <i>Mənbə: (1,4,5,6)</i>	2	2
6.	Mövzu 6. Təşkilatda heyətin idarə edilməsinin metodoloji əsasları <i>Plan:</i> 1. Təşkilatda heyətin idarə edilməsinin metodoloji əsasları 2. Təşkilatda kadrların planlaşdırılması 3. Təşkilatda heyətin mizdlə tutulması, qiymətləndirilməsi və onların seçilməsi <i>Mənbə: (2,4,5,6)</i>	2	
7.	Mövzu 7. Təşkilatda işgüzar karyeranın idarə edilməsi <i>Plan:</i> 1. Təşkilatda peşə adaptasiyası və oriyentasiyasının idarə edilməsi 2. Təşkilatda işgüzar karyeranın idarə edilməsi 3. Təşkilatda heyətin xidməti-peşə və vəzifələrinə irəli çəkilməsinin idarə edilməsi <i>Mənbə: (1,3,4,6)</i>	2	2
	<i>II kollektivium</i>		
8.	Mövzu 8. Öyrənmək <i>Plan:</i> 1. Davranışın öyrənilməsi 2. Özünəyətkinlik <i>Mənbə: (2,4,7)</i>	2	
9.	Mövzu 9. Təşkilati kommunikasiya <i>Plan:</i> 1. Kommunikasiyanın mahiyyəti 2. Şəxslərarası kommunikasiya 3. Ünsiyyət məharəti 4. Təşkilati kommunikasiya <i>Mənbə: (4,5,6)</i>	2	2
10.	Mövzu 10. Təşkilati davranış <i>Plan:</i> 1. Təşkilati davranışın mahiyyəti 2. Təşkilati davranış sistemi və onun elementləri 3. Təşkilati davranışda menecerlər və onların rolu <i>Mənbə: (1,2,3,4)</i>	2	
11.	Mövzu 11. Təşkilati münaqişələr. Münaqişəli situasiyalar və onların idarə edilməsi <i>Plan:</i> 1. Təşkilatın münaqişə problemləri	4	2

	2. Müəssisədaxili münaqişələrin növləri və onların meydana çıxmasına təsir edən amillər 3. Əmək prosesində münaqişə situasiyası və onun həlli yolları 4. Ünsiyyət və kollektivin birliyi <i>Mənbə: (2,4,5)</i>		
12.	Mövzu 12. Təşkilati mədəniyyət <i>Plan:</i> 1. Təşkilati mədəniyyət 2. Təşkilatda mədəniyyətin tipləri <i>Mənbə: (4,5,6)</i>	2	2
13.	Mövzu 13. Şəxsiyyətin təşkilatda inkişafı <i>Plan:</i> 1. Şəxsiyyət və davranış 2. Şəxsiyyətin inkişaf mərhələləri <i>Mənbə: (4,6,7)</i>	2	1
	Cəmi:	30	15

12. Fənnin mühazirə mətnləri: Fənnin bütün mövzuları üzrə mühazirə mətnləri müəllimin elektron poçtunda yerləşdirilib.

13. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar: Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: işçinin biliyi, effektiv qərarlar qəbul etməyə qadir olması, təşkilatda işçilərin davranışını təhlil etmək və proqnozlaşdırmaq bacarığı.

14. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar,
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);

14. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

1. Tələbə təşkilati davranışın əsas məqsədini və elmi əsasları müzakirə edə biləcək və təşkilati dəyişiklik və inkişaf strategiyalarını hazırlamağı bacaracaqdır

2. Təşkilati mədəniyyəti, məmnuniyyəti, motivasiya və təşkilati kimi məsələlərini müzakirə edə biləcəkdir. İşçilərin iş yerinə qarşı bağlılıq hissini gücləndirmə addımlarını öyrənəcək, çalışanların təşkilati vətəndaşlıq duyğusunu yüksəltməsinə yollarını müzakirə edə biləcəkdir.

3. Təşkilat daxilində qrupların idarə olunması və qrup formalaşmasını təhlil edə biləcəkdir. Bununla bağlı olaraq təşkilatlarda qruplarda işləmək üsullarını və qrup növlərini tanıyacaqdır.

4. Təşkilat daxilindəki qarşılıqlı problemlərini həll etmə addımlarını öyrənməkdir. Bununla yanaşı bəzi qarşılıqlı necə fürsətə çevirə biləcəyini biləcəkdir.
  5. Stress, etik idarə etmə, güc və siyasət kimi mövzuları müzakirə edə biləcəkdir.
  6. Təşkilati davranış çərçivəsində müasir müzakirə mövzuları (işdə var olmamaq, təşkilati səssizlik və s.) haqqında bilgi sahibi olacaqdır.
- 15. Tələbələrin fənn haqqında rəy və iradları:**-----

16. Kurs işi: Fənn üzrə kurs işinin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmayıb.

XV: Kollokvium sualları:

I kollokvium

1. Təşkilati davranışının mahiyyəti sisteminin təməli
2. Təşkilatda insan davranışının dərk edilməsi
3. Təşkilati davranışın konseptual modeli
4. İnsanın təşkilatla qarşılıqlı əlaqəsi
5. İnsanın təşkilatla qarşılıqlı əlaqəsinin rolu və şəxsiyyət aspektləri
6. İnsanın təşkilata adaptasiyası
7. Təşkilatın məqsədi və xarakteristikası
8. Təşkilati strukturun tipləri və formalaşması
9. Məşğullüğün keyfiyyətinin dəyişməsi
10. Şəxsiyyətin təşkilatda inkişafı

II kollokvium

1. Davranışın öyrənilməsi
2. Özünəyetenlik
3. Kommunikasiyanın mahiyyəti
4. Şəxslərarası kommunikasiya
5. Ünsiyyət məharəti
6. Təşkilati kommunikasiya
7. Təşkilati davranışın mahiyyəti
8. Təşkilati davranış sistemi və onun elementləri
9. Təşkilati davranışda menecerlər və onların rolu
10. Təşkilatın münaqişə problemləri

17. İmtahan sualları:

1. Təşkilati davranışının mahiyyəti sisteminin təməli
2. Təşkilatda insan davranışının dərk edilməsi
3. Təşkilati davranışın konseptual modeli
4. İnsanın təşkilatla qarşılıqlı əlaqəsi
5. İnsanın təşkilatla qarşılıqlı əlaqəsinin rolu və şəxsiyyət aspektləri
6. İnsanın təşkilata adaptasiyası
7. Təşkilatın məqsədi və xarakteristikası
8. Təşkilati strukturun tipləri və formalaşması
9. Məşğullüğün keyfiyyətinin dəyişməsi

10. Şəxsiyyətin təşkilatda inkişafı
11. Şəxsiyyətin inkişaf mərhələləri
12. Nəzarət lokusu
13. Təşkilatın xarakteristikası
14. Təşkilatın daxili və xarici mühiti
15. Təşkilatın uğur qazanmasının tərkib hissələri
16. Təşkilatda heyətin idarə edilməsinin metodoloji əsasları
17. Təşkilatda kadrların planlaşdırılması
18. Təşkilatda heyətin maddə ilə təminatı, qiymətləndirilməsi və onların seçilməsi
19. Təşkilatda peşə adaptasiyası və oriyentasiyasının idarə edilməsi
20. Təşkilatda işgüzar karyeranın idarə edilməsi
21. Təşkilatda heyətin xidməti-peşə vəzifələrinə irəli çəkilməsinin idarə edilməsi
22. Davranışın öyrənilməsi
23. Özünəyətkinlik
24. Kommunikasiyanın mahiyyəti
25. Şəxslərarası kommunikasiya
26. Ünsiyyət məharəti
27. Təşkilati kommunikasiya
28. Təşkilatın münaqişə problemləri
29. Müəssisədaxili münaqişələrin növləri və onların meydana çıxmasına təsir edən amillər
30. Əmək prosesində münaqişə situasiyası və onun həlli yolları
31. Ünsiyyət və kollektivin birliyi
32. Təşkilati davranışın mahiyyəti
33. Təşkilati davranış sistemi və onun elementləri
34. Təşkilati davranışda menecerlər və onların rolu
35. Təşkilati mədəniyyət
36. Təşkilatda mədəniyyətin tipləri
37. Şəxsiyyət və davranış
38. Şəxsiyyətin inkişaf mərhələləri

“Təşkilati davranış” fənninin sillabusu 6004002 - “Biznesin idarəedilməsi” ixtisası üzrə təhsil proqramı, tədris planı və işçi proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə” kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur (13 fevral 2026-ci il protokol №6).

Kafedra müdiri v.i.e.:

dos.G.T.Əliyeva

Mühazirə müəllimi:

dos. N.Ə.Qarayev

Seminar müəllimi:

m. A.A.Əsgərzadə